

۱. موضوع علم منطق چیست؟

أ. معرف - حجت ☐ ب. تصور - تصدیق ☐ ج. ضروری - بدیهی ☐ د. رسم - قیاس ☐

۲. منطقیین اسلامی در دوره‌های متأخر، ابواب منطق را به دو قسم ..... و ..... تقسیم کردند.

أ. برهان - غیر برهان ☐ ب. تعریف‌ها - استدلال‌ها ☐ ج. الفاظ - معانی ☐ د. تصورات - تصدیقات ☐

۳. قیاسی که با هدف اقناع ذهن شنونده و قیاسی که با هدف کشف حقیقت و قیاسی که با هدف مغلوب کردن مخاطب تألیف می‌شود به ترتیب چه نام دارد؟

أ. جدل - خطابه - برهان ☐ ب. خطابه - برهان - جدل ☐ ج. برهان - جدل - خطابه ☐ د. جدل - خطابه - برهان ☐

۴. بنابر نظر شهید مطهری، اشتباهات بعضی از فلاسفه منطقی در فلسفه به چه علت بوده است؟

أ. مجهز نبودن به منطق یا انتخاب نادرست مواد اولیه قضایا ☐

ب. تسامح در به کار بستن اصول منطقی یا انتخاب نادرست مواد اولیه قضایا ☐

ج. تقلید از فلسفه غرب یا به کار نبردن بعضی از قواعد فلسفی ☐

د. مجهز نبودن به منطق یا به کار نبردن بعضی از قواعد فلسفی ☐

تشریحی

۱. در جای خالی کلمات مناسب قرار دهید.

أ. نسبت بین دو کلی که هر یک بر تمام افراد دیگری صدق کند را ..... می‌نامند مثل ..... .

ب. کلی که تمام ذات و تمام ماهیت افراد است ..... نامیده می‌شود مثل ..... .

ج. کلی که جزء مساوی ذات خویش است ..... نام دارد مانند ..... .

د. کلی که خارج از ذات افراد ولی مساوی با ذات است ..... نامیده می‌شود مثل ..... .

۲. اصطلاحات ذیل را با ذکر مثال تعریف کنید.

أ. قضیه حملیه: ب. قضیه محصوره کلیه:

۳. چرا بین دو قضیه موجود در هر مورد، تناقض نیست؟

أ. «انسان خندان است» ؛ «انسان چهارپا نیست»:

ب. «علم خداوند متغیر نیست» ؛ «علم انسان متغیر است»:

ج. «زید در روز نمی‌ترسد» ؛ «زید در شب می‌ترسد»:

د. «اگر خسوف شود نماز آیات واجب است» ؛ «اگر خسوف نشود نماز آیات واجب نیست»:

۴. أ. عکس مستوی را تعریف کنید. ب. عکس نقیض قضیه «انسان حیوان است» را به دو روش بنویسید.

* محور منطق قیاس است.

۵. مراد مصنف از عبارت را بنویسید.

* هر مسلمانی معتقد به قرآن است؛ آتش پرست معتقد به قرآن نیست؛ پس هیچ مسلمانی آتش پرست نیست.

۶. أ. حد اصغر و اوسط و اکبر این قیاس را مشخص کنید. ب. این قیاس طبق کدام یک از اشکال اربعه است؟

* در منطق ارسطویی ارزش عمده، از آن قیاس است و قیاس از دو مقدمه تشکیل می‌گردد؛ مثلاً قیاس اقترانی از صغری و کبری تشکیل می‌شود. قیاس، مفید فایده‌ای نیست؛ زیرا اگر مقدمتین قیاس معلوم باشد نتیجه خود به خود معلوم است اگر مقدمتین مجهول باشد نتیجه مجهول است؛ پس فایده قیاس چیست؟

۷. پاسخ شهید مطهری به ایراد فوق را بنویسید.

* حضرت رضا (ع): عیسی مسیح، همه چیزش خوب بود جز یک چیز و آن اینکه بر خلاف سایر پیامبران به عبادت علاقه‌ای نداشت! عالم مسیحی: از شما این چنین سخن عجیب است، او از همه مردم عابدتر بود.

حضرت رضا (ع): عیسی چه کسی را عبادت می‌کرد؟ آیا عبادت دلیل عبودیت نیست؟ آیا عبودیت دلیل عدم الوهیت نیست؟

۸. با توجه به مباحثه حضرت رضا (ع) و عالم مسیحی، به دو سؤال ذیل پاسخ دهید.

أ. استدلال امام رضا (ع) از کدام یک از انواع صناعات خمس است؟ چرا؟ ب. استدلال امام رضا (ع) برای چه مسأله‌ای بود؟

۹. هر یک از حدّ تام و ناقص را با ذکر مثال تعریف کنید.